

Årsplan 2015/2018

PEDAGOGISK PLAN

INNLEDNING: 02
LOWVERK OG FØRINGER: 03
OMSORG: 04
LEK: 05
LÆRING: 06

SOSIAL KOMPETANSE: 07
FAGOMRÅDENE: 08
KOSTHOLD: 13
BARNES MEDVIRKNING: 14
FORELDRESAMARBEID/MEDVIRKNING: 15

SAMARBEID BARNEHAGE - SKOLE: 16
TVERRFAGLIG SAMARBEID: 17
DOKUMENTASJON OG REFLEKSJON: 18
TRADISJONER: 19
KILDER: 20

INNLEDNING

HENNUMMARKA BARNEHAGE FYLLER DAGENE MED MESTRING, GLEDE OG HUMOR

Vi ønsker at barnehagen skal:

- Gi alle barna gode barndomsminner
- Oppleves som et godt sted å være for barn, foresatte og personalet.
- Gi barn anerkjennelse.
- Gi barna mestringsfølelse, og tro på at de kan, ut fra egne forutsetninger.
- Tilrettelegge for vennskap og aktiviteter som skaper glede og samhold.
- Gi familier støtte og profesjonell omsorg i små og store kriser.
- Være et møtested for å skape nettverk og venner for livet.

LOVERK OG FØRINGER

Alle barnehagene i Norge er styrt av lover, forskrifter og kommunale systemer som berører barnehagens innhold og drift. Her nevnes de viktigste:

Barnehageloven regulerer barnehagedriften i forhold til innhold, areal og pedagognorm. (<https://lovdata.no/>)

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.»

«Rammeplanen for barnehager» er en forskrift til loven. Her står det beskrevet hva barnehagens innhold skal være. (<http://www.udir.no/barnehage/rammeplan/>)

Både **Barnehageloven** og **Opplæringsloven** sikrer at alle barn med nedsatt funksjonsevne får spesialpedagogisk opplæring. Flere av våre barn får slik opplæring. Vi i Hennummarka har lang og bred erfaring med å tilrettelegge for et godt tilbud til barn og foreldre med særskilte behov. Vi i Lier har også gode rutiner for tverrfaglig samarbeid med foreldre, statlige- og kommunale hjelpetjenester, som sikrer tidlig og god hjelp.

Barnevernsloven ivaretar barns behov for god omsorg. Den har fokus på tiltak og hjelp, som er til barnets beste, på et så tidlig tidspunkt som mulig. Dersom vi er bekymret for et barn er vi pliktig til å melde fra om vår bekymring. På spørsmål fra barnevernet er vi også pliktig til å svare.

KVALITETSKRITERIER FOR LIERBARNEHAGENE

Lierbarnehagene har ulike eie- og driftsformer. Felles for alle barnehagene i Lier er at de bygger på demokratiske verdier som respekt, toleranse, inkluderende fellesskap, kulturelt mangfold, medvirkning og likestilling og likeverd

Barnehagene har felles fokusområder i perioden 2015-2018

- Lek som læringsarena
- Språklig kompetanse
- Glade barn i fysisk aktivitet
- God pedagogisk ledelse

OMSORG

Vi i Hennummarka Barnehage vil at alle våre barn, og deres familier, skal oppleve god omsorg hos oss. Vi ønsker å gi en omsorg som tar vare på barnas fysiske, psykiske, mentale og emosjonelle behov. God omsorg danner grunnlaget for, og er en forutsetning for, god læring videre i livet. Barnehagen skal gi tørre klær og mette mager. Vi skal gi kjærighet og tilhørighet. Vi skal bidra til utviklingen av et godt selvbilde og opplevelsen av egenverdi.

Personalet i Hennummarka Barnehage gir alle god individuell omsorg gjennom kunnskap og erfaring med barn og barndom generelt, og kjennskap til ditt barn spesielt. Omsorgen er tilpasset det enkelte barn,

Slik jobber vi med omsorg:

- Se hvert enkelt barn og barnets unike personlighet.
- Barnehagen møter barna med respekt, aksept, tillit og tiltro.
- Personalet er reflekterte og lyttende voksne
- Barna medvirker i sin egen hverdag
- Gir barna et variert og utfordrende miljø for læring
- Lærer barn å mestre praktiske ferdigheter i forhold til alder og utvikling
- Lærer barna å sette egne grenser, si ifra om urett og løse problemer før de kommer til konflikt
- Hjelper barna til å mestre seg selv og sine omgivelser

LEK

"Lekens kjennetegn er at den er en frivillig aktivitet som barnet selv velger å delta i, leken er "på liksom", den ligger utenfor det vi oppfatter som "den virkelige" verden. leken er lystbetont for barnet, den kan samtidig gi orden, spenning og være en forberedelse til voksen alder." Rammeplan for barnehage, kapittel 4, punkt 5

Slik jobber vi med lek:

- Setter daglig av god tid til lek både ute og inne
- Sørger for at barna har nok og utfordrende leker og utstyr
- Rommene inne og ute innbyr til lek og utfoldelse
- Jobber for at alle barn skal ha flere venner
- Gir barna impulser og inspirasjon til lek gjennom organiserte aktiviteter
- Har lekegrupper på tvers av avdelingene
- Legger til rette for og hjelper barn som trenger leketrening
- Voksne som er tilstede i leken

LÆRING

Barn lærer gjennom alt de opplever!

Hverdagssituasjonene og leken like viktig for barnas læring som de mer formelle voksenstyrte aktivitetene. Vi i Hennummarka Barnehage vil støtte barnas nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for livslang læring. I barnehagen foregår mye av læringen i det daglige samspillet mellom barn og voksne.

Slik jobber vi med læring.

- Legger til rette for en god blanding av tilrettelagte aktiviteter, lek og aktiviteter barna kan velge selv
- Har daglige faste rutiner – dagsrytme
- Setter ord på ting og handlinger
- Lærer å vente på tur og lytte til hverandre
- Bruker ulike konkrete/hjelpemidler for å forsterke læring som for eksempel bilder, bøker, dyr og småting.
- Gir barna rom for utforskning og eksperimentering
- Er engasjerte gode rollemodeller som er lyttende og anerkjennende.
- Har kunnskap om barna. Planlagte aktiviteter som samlingsstund, fysisk aktiviteter, forming, lesegrupper.

SOSIAL KOMPETANSE

Barndom er en livsfase med egenverdi. Ett av barndommens særpreg er samspill i lek der initiativ, fantasi og engasjement finner sted.

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Sosialt samspill er et viktig utgangspunkt for læring på andre områder. God sosial kompetanse er vesentlig for å motarbeide utvikling av problematferd.

Slik jobber vi med sosial kompetanse:

- Gir barn tro på seg selv som person og sin egen evne til å mestre
- De skal kunne hevde sine egne meninger og løse konflikter på en god måte
- Barn skal være i stand til å ta initiativ til, og opprettholde, vennskap
- Alle skal ha respekt for andre, både barn og voksne
- Oppleve og være i små og store grupper
- Barn skal ha muligheten til å vise empati, klare å sette seg inn i andres situasjon, vise at de bryr seg, ha medfølelse, ta hensyn og vise omsorg for andre
- De skal kunne balansere behovet for selvhevdelse og samtidig ha evnen til å se andres behov
- Barna skal utvikle selvstendighet og selvhjulpenhet
- De skal forholde seg til rutiner og regler og ta imot og utføre beskjeder
- Vente på tur
- Barn får oppleve glede og mestring i et sosialt fellesskap.

FAGOMRÅDENE

Barnehageloven §2:

"Barnehagen skal gi grunnleggende kunnskaper på sentrale aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter."

Gjennom forskjellige fagområder skal vi i Hennummarka Barnehage gi barna våre opplevelser og kunnskaper på mange områder. I lek, temaopplegg og i hverdagsaktiviteter vil vi være innom flere av fagområdene på samme tid. Under har vi beskrevet aktiviteter vi gjør innenfor de forskjellige fagområdene. Aktivitetene er litt forskjellige i de forskjellige aldersgruppene slik at barna opplever progresjon. Hvilke aktiviteter som er for de forskjellige aldersgruppene vil bli beskrevet i avdelingenes månedsplaner.

1. KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Barna i Hennummarka barnehage skal oppleve å være i et godt språkmiljø.

Dette gjør vi:

- Si billedbøker, lære nye ord og begreper.
- Høytlesning, lytte til bøker, snakker om innhold.
- Sanger, rim og regler. De største kan lage egne fortellinger.
- Lek med språket. Lage tøysevers, rime og lage tulleord.
- Ukens ord. Systematisk jobbing med enkeltord og begreper.
- Samtale med andre barn og voksne om dagligdagse ting og temaer.
- Lytteleiker, vi hører forskjell på lyder/ord, lytte etter lydene i navnet sitt.
- Samarbeide med skolen om lesegrupper for 5-åringene
- Skrivedans (se kunst, kultur, kreativitet)
- Dramatiserer enkle eventyr.
- Vi bruker bokstaver og tekst til merking av barnas plasser, skuffer e.t.c. Bokstaver og alfabetet på veggen. Kjenne ordbildet av eget navn.
- En fra personalet er barnehagens språkkontakt og får ekstra kursing og deltar på språknettverk.

2. KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Barna i Hennummarka barnehage skal få mulighet til å bruke fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.

Dette gjør vi:

- Har piano, gitar og rytmeinstrumenter. Lytte til musikk og prøve instrumenter selv.
- Har god tilgang på formingsmateriell; tegnesaker, perler etc. Til jul og påske har vi fokus på forming og barna blir kjent med flere formingsmaterialer.
- Plukker naturmaterialer på tur som vi tar med i barnehagen og skaper noe.
- Dramatiserer og leker eventyr og små skuespill
- Det kommer teatergrupper og konserter til barnehagen
- Tilgang på utkledningstøy, "kle seg ut" lek og rollelek
- Samlingsstunder på avdelingene og fellessamlinger for hele barnehagen.
- Bruker sangleiker, rim og regler o.s.v.
- Musikkopplegg med musikkpedagog for 5-åringene.
- Har kunst og bilder på veggene i barnehagen vi blir kjent med.

3. ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Barna i Hennummarka barnehage skal få tid og rom til å tenke selv og filosofere i barnehagehverdagen.

Dette gjør vi:

- Verdensbarnedagen med barnekonvensjonen som tema. Samler inn penger som vi gir til Redd Barna
- Markerer høytider, jul og påske og gir kunnskap om høytidene.
- Søker kunnskap om høytider i andre religioner som er representert i barnehagen.
- Hjelpe barn i konfliktsituasjoner til å finne konstruktive løsninger
- Ha tid til samtale med barn.
- Voksne opptre slik at barna får støtte i egen identitet og respekt for hverandre
- Personalet skal være bevisst vår rolle som forbilde
- Tar vare på naturen og miljøet ved kildesortering

4. ANTALL, ROM OG FORM

Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter skal barna i Hennummarka barnehage utvikle sin matematiske kompetanse.

Dette gjør vi:

- Teller sammen i hverdagssituasjoner. Telle tær, fingre, kniver, glass, kopper, stoler, dager, kongler, barn o.s.v.
- Lærer rim og regler med tall og telling
- Ser på tallmengder. Finne likt antall ting som tallet viser. Peketelling.
- Klappe stavelsene i barnas navn og telle hvor mange ganger vi klapper.
- Parkoblinger av tall: Kobler tre fingre til sin egen alder uten å må se tallet. "Geitekillingen som kunne telle til ti"- en for kua, to for hesten.
- Telle bakover, for eksempel Reven er en hønsetyv
- Ordenstall betegner en plass i en rekkefølge som først og sist. Lage rekke og barna skal prøve å stille seg slik den voksne sier
- Bruke terningspill, kortspill, puslespill – forståelse av antall, telle øyner på terningen, flytte brikker, dele ut riktig antall kort
- Gjøre barna bevisst på plassering i rommet og kunnskap om begrepene under, over, mellom, langs, gjennom, forran, bak os.v.
- Bake, veie, måle
- Bruker digitale verktøy som læringsverktøy

5. NATUR, MILJØ OG TEKNIKK

Vi vil gi barna gode naturopplevelser.

Dette gjør vi:

- Lek i naturen i alle årstider, følge forandringene som skjer.
- Turdag en dag i uka i aldersreine grupper
- Tenner bål i skogen eller på bål plass i barnehagen.
- Personalet skal være forbilde for barna og må behandle naturen med respekt.
- Skiuker, med fokus på ski og skiopplæring på Hestesletta.
- Aking og lek i snø på Hestesletta og i barnehagen. Lage snømenn, snøborg og snølykt.
- Bruke naturmaterieell til forming.
- Kildesortere avfall på avdelingen og på kjøkkenet. Gå til returpunkt.
- Overnattingstur til Nærnes for 5- åringene i juni med fokus på livet i fjæra.

6. NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Vi ønsker å skape stolthet og tilhørighet til barnehagen og området rundt.

Dette gjør vi:

- Turer i nærmiljøet der vi vektlegger stedsnavn og historie og bruker kart og retning.
- Plasserer området i et perspektiv. Vi lager kart og natursti for nærområdet med foto- og faktainformasjon.
- Leke- og lesegrupper med skolebarn, samt oppleve framføringer i skolens gymsal. 5-åringene blir kjent med skolens område inne og ute, og med de ansatte.
- Barns medvirkning i barnehagehverdagen. Vi lytter til barnas synspunkter – barneintervju.
- Karneval og faste markeres og settes både i barnehage og globalt perspektiv.
- Markering av 17. mai med deltagelse i toget og øving med skolen. Synge nasjonalsangen og Liersangen. Se på lierbunad.
- Vi skal skape nettverk og tilhørighet og stolthet over egen barnehage. Gjennom et aktivt AU med juletreff, bondegårdstur, foreldrekveld, sommerfest, lysfrukost etc. I tillegg synliggjør vi at vi er en del av nærmiljøet ved at vi låner ut lokalet til Kulturskolen og skikarusellen.
- Overnattingsur til Nærsnes for 5 åringene før de slutter.
- Benytte internett, fotografere selv og laminering av info om nærområdet med mer.
- Barnekonvensjonen. Vi setter fokus på barns rettigheter og reflektere over hva det betyr.

7. KROPP, BEVEGELSE OG HELSE

Hennummarka barnehage skal være en barnehage som gir barna mulighet til fysisk mestring.

Dette gjør vi:

- Har en dagsrytme som gir en veksling mellom aktivitet og hvile. De aller minste sover midt på dagen.
- Tilstreber at alle barn skal være ute hver dag.
- Utemiljøet i barnehagen er variert og gir gode motoriske utfordringer.
- Skileik på Hestesletta for barna over 3 år.
- Aking både i barnehagen og på Hestesletta
- 4 og 5-åringene er i gymsalen en gang i uka.
- Tilrettelegger for fysisk aktivitet på Blåveisen.
- Tema, meg selv og kroppen
- Aktiviteter med fokus på grunnferdigheter som krabbe, åle, løpe, hoppe, ballansere.

KOSTHOLD

I tråd med rammeplanen skal vi jobbe for å gi barna gode matvaner, holdninger og kunnskap når det gjelder hygiene, aktivitet og hvile. Vi følger retningslinjer fra Helsedirektoratet for mat og måltid i barnehager. I vår barnehage jobber vi kontinuerlig med å ha et reflektert forhold til kosthold og ernæring. Vi vet at fysisk aktivitet er en viktig faktor som må ses i sammenheng med kosthold.

Vi lytter til foreldrenes ønsker, og prøver å imøtekomme disse. Vi vil jobbe for å være gode modeller med å spise sammen med barna. Vi vil oppmuntre til å prøve nye smaker, og fortelle hva som er sunn og viktig mat.

Alle har også med seg mat og drikke på turdagen. Barnehagen serverer lunsj fire dager i uka. Vi har en grunnleggende tanke om at barn skal få sunn og variert kost, men at det unntaksvis skal være rom for enkle serveringer, spesielt ute og ved festlige anledninger. På bursdager er det foreldrene/ barna som velger å ha med kake, is, kjeks, saltstenger, frukt eller lignende. Barna spiser lunsj først så får de bursdagskake som dessert.

Måltider:

Frokost: Barna som spiser frokost i barnehagen har med matpakke hjemmefra.

Lunsj: Grovbrød med smør og diverse pålegg. Vi har gulost, brunost, pølse, leverpostei, makrell-i-tomat, fiskepudding, egg, kaviar. En gang i blant serverer vi syltetøy. Agurk, tomat, paprika, epleskiver etc. er med som sunt, godt og fargerikt tilbehør. Som drikke serverer vi lettmelk, vann og laktosefri melk til enkeltbarn.

Et varmt måltid i uka, da serverer vi gjerne fisk, fiskekaker, lapskaus eller kjøttkaker. Ved siden av er det rikelig med grønnsaker, både friske, råe, kokte og grønnsaksmos.

Fruktmåltid: Hver ettermiddag har vi fruktmåltid. Da serverer vi variert frukt og grønnsaker som deles opp i biter og serveres. Barna får også knekkebrød til dette måltidet.

BARNES MEDVIRKNING

Barn er mennesker i kraft av seg selv og skal derfor ha muligheten til medinnflytelse. Hennummarka Barnehage har som mål å gjøre barna i stand til å mestre seg selv og sine omgivelser, gjøre barna demokratiske, uavhengige og ansvarlige. Barns medvirkning er en forutsetning for å nå dette målet.

"Alle barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet." Barnehageloven kapittel II, paragraf 3

Personalet i Hennummarka Barnehage jobber kontinuerlig for å bevisstgjøre samt øke kunnskapen og refleksjonen rundt barns medvirkning.

Slik jobber vi med barns medvirkning:

- Personalet følger opp barnas initiativ og møter barna med følelsesmessig nærvær.
- personalet støtter barnas lekenhet og er i stand til å endre perspektiv til å se ting fra barnas synsvinkel
- Barna har valgmuligheter
- Barna får informasjon slik at de til en hver tid vet hva som skjer, hva som skal skje og hvorfor.
- Barna får frihet under ansvar
- Etiske og filosofiske samtaler med barna
- Vi legger til rette slik at barna kan klare seg med minst mulig hjelp fra de voksne
- Vi gir barna så mye tid som mulig til å utføre oppgavene i sitt eget tempo

FORELDRESAMARBEID/MEDVIRKNING

Barnehageloven § 1: formål.

"Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitets muligheter i nær forståelse og samarbeid med barnets hjem"

Barnehageloven § 2: barnehagens innhold.

"Barnehagen skal bistå hjemmene i deres omsorgs- og oppdragelsesoppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for barnas utvikling, livslang læring og aktive deltagelse i et demokratisk samfunn."

Barnehageloven § 4: foreldreråd og samarbeidsutvalg

"For å sikre samarbeid med barnas hjem. Skal der hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg."

Dette gjør vi:

- Daglig uformell kontakt.
- Oppstartsamtale i tilvenningsperioden
- Tilbud om to foreldersamtaler i året, eller etter behov
- Vi skal ha gjensidig respekt og anerkjennelse for hverandres ansvar og oppgaver i forhold til barna
- I samarbeidet skal vi ha regelmessig kontakt der informasjon og begrunnelser utveksles
- Foreldre skal kunne stille spørsmål og drøfte knyttet til barnets trivsel og utvikling samt barnehagens pedagogiske virksomhet.
- Vi skal være lydhøre for foreldres forventninger selv om det skulle innebære kritikk.
- Barnehagen skal være et møtested for barn og småbarnsforeldre og den skal være kulturformidler.
- I Hennummarka barnehage har foreldre medvirkning på barnehagen virksomhet gjennom deltagelse i foreldreråd og samarbeidsutvalg.
- Personalet har ansvar for å gi foreldre nødvendig informasjon om begrunnelser for barnehagenes virksomhet og invitere foreldre til medvirkning.
- Foreldremøte holdes 1-2 ganger i året. Disse kan være organisert som tradisjonelle møter, eller som "fester" med barn og voksne sammen
- Ulike arrangement, med foreldre, barn og personalet
- Særskilt tilrettelegging. Det tilrettelegges særskilt for barn med nedsatt funksjonsevne ved at det utarbeides individuelle opplæringsplaner (IOP), individuell plan (IP) og daglig tett oppfølging
- Foreldrenes arbeidsutvalg (AU) som består av to foreldre fra hver avdeling.
- Samarbeidsutvalg (SU) består av to foreldre fra AU, to ansatte og styrer

SAMARBEID BARNEHAGE - SKOLE

Hennummarka barnehage har utviklet et godt samarbeid med skolene i Lier og da spesielt Hennummarka skole som er vår nærmiljøskole. Vi jobber sammen for å legge til rette for en best mulig overgang. Det siste året før skolestart legger barnehagen ekstra vekt noen basisferdigheter. Det er språklig kompetanse, sosial kompetanse og praktiske ferdigheter.

I Hennummarka barnehage har vi et samarbeid med sfo om lesegrupper. De største barna på sfo har lesegrupper for 5-åringene i barnehagen. Vi blir også invitert til å se på julespill og lignende. Et av samarbeidspunktene er også et møte mellom skole og pedagogisk leder før skolestart.

TVERRFAGLIG SAMARBEID

I Lier har vi en helhetlig plan for det tverrfaglige samarbeidet. Tidlig hjelp er god hjelp. Hjelp i denne sammenheng kan være alt fra enkle råd og veiledning til et langvarig og tett samarbeid mellom barnehage, familie og hjelpetjenesten. I Lier har vi også et spesialpedagogisk team som gir tjenester til alle barnehagene i Lier. Øvrige samarbeidspartnere kan være i PPT, barnevernstjenesten, helsetjenesten, habiliteringstjenesten, fysioterapeut, BUP og barneavlastning.

I alt tverrfaglig samarbeid er familien en sentral og aktiv samarbeidspartner. Vårt mål er raskt å be om råd og veiledning for å gi barnet best mulig kår. Det er alltid en fordel å være tidlig ute.

DOKUMENTASJON OG REFLEKSJON

I Hennummarka barnehage vil personalet dele informasjon med dere gjennom å dokumentere og synliggjøre hvordan vi jobber. Vårt mål er at vi gjennom pedagogisk dokumentasjon og refleksjon kan beskrive hvordan vi gir mestring og glede i våre aktiviteter. Refleksjonene skal gi oss ny innsikt og praksis i vårt arbeid i med barn. Vi vil også dokumentere at vi jobber i tråd med lowerk og retningslinjer.

De ulike redskapene vi bruker i dokumentasjon og refleksjonsarbeidet er:

- Språket – samtalen
- Planer og evalueringer. Års- og periodeplaner, detaljplaner for aktiviteter og planer for enkeltbarn som bla individuelle opplæringsplaner.
- Kartlegginger som TRAS.
- Planer og evalueringer på alle nivåer både interne og eksterne, eksempelvis resultatrapporter til rådmannsteamet og tilsynsrapporter, og bruker- og medarbeiderundersøkelser.
- Fotodokumentasjon
- Kvalitetskriterier
- Observasjoner, praksisfortellinger, systematiske evalueringer av fokusområder.

Dokumentasjonen er en tolkningsprosess som danner grunnlag for refleksjon. Pedagogisk dokumentasjon er et redskap for å gjør Hennummarka barnehage til en lærende organisasjon, vi får hjelp til å se nye perspektiver som kan gi ny praksis på hvordan vi skaper en god barnehage.

TRADISJONER I HENNUMMARKA BARNEHAGE

ÅRSTID	AKTIVITET	HVEM	ANSVAR
Høst	Foreldremøte	Foreldre	Styrer og ped.ledere
	Høstaktivitetsdag	Barn og foreldre	AU
	Besøke brannstasjonen	5-åringer	Hestehoven
	Verdensbarnedagen	Alle	5-åringer
	Barnehagens bursdag	Barn og personale	Geitramsen
Vinter	Juleverksted, julemiddag og adventssamling	Alle barna	Avdelingene
	Kirkebesøk	Barna over 3 år	Sukkertoppen
	Lucia	Barn og foreldre	Hestehoven
	Juletefest	Barn og foreldre	AU
	Skiuker og skirenn	Barn over 3 år	Hestehoven
	Karneval	Alle barna	
Vår	Påskelunsj	Alle barn	
	Vårspretten	Alle barn	Geitramsen
	Gårdsbesøk	4 og 5-åringene	
	Dugnad	Foreldre	Styrer
	17. mai	Alle	AU
Sommer	Overnattingstur Nærsnes	5-åringer	Hestehoven
	Sommerfest	Barn, foreldre og personal	
	Sommerstengt 2 uker		

KILDER

Barnehageloven, rammeplanen og stortingsmeldinger kan man finne på:

www.odin.no

www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/barnehager

Kunnskapsdepartementet 2006:

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Kunnskapsdepartementet:

St.meld. nr. 41 «Kvalitet i barnehagen»

Kunnskapsdepartementet 2006:

Temahefte om barns medvirkning

Temahefte om natur og miljø

Temahefte om de minste barna i barnehagen

Temahefte om "ikt i barnehagen"

Temahefte om antall, rom og form i barnehagen

Temahefte om språkmiljø og språkstimulering i barnehagen

Barne- og likestillingsdepartementet/ kunnskapsdepartementet:

Til barnets beste – samarbeid mellom barnehagen og barneverntjenesten

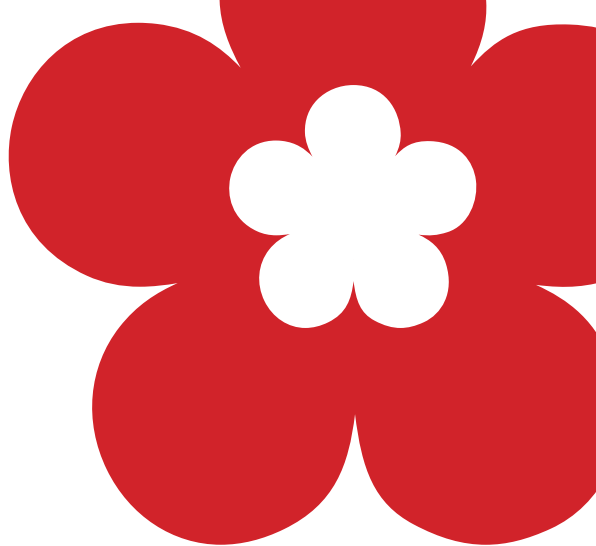
Kunnskapsdepartementet NOU 2009:18

Rett til læring

Manifest mot mobbing

Lier kommune

Hennummarka barnehage
Ringveien 6
3409 TRANBY

32 22 55 60
Hennummarka.barnehage@lier.kommune.no

Bamsegjengen: 994 70 523 / 32 22 55 61
Geitramsen: 928 34 465 / 32 22 55 62
Hestehoven: 994 70 628 / 32 22 55 63
Sukkertoppen: 971 50 988 / 32 22 55 64